

Sociální politika

**pro studenty oboru Sociální pedagogika, bakalářské studium, 3. ročník, jarní sem. 2007,
(SC4BK_SoPo)**

**Vyučující: Mgr. Marcela Severová, severova@fss.muni.cz,
PaedDr. Marie Pešová, MPesova@seznam.cz**

Sylabus předmětu:

1. Co to je sociální politika? – základní charakteristika, vymezení pojmů, subjekty a objekty sociální politiky, typy sociální politiky, model sociální politiky ČR, občanská participace, občanská společnost, sociální občanství, občanská a sociální práva
2. Základní východiska a přístupy k sociálnímu státu a sociální politice - konsensuální, konfliktuální, liberální a konzervativní teorie státu; vznik, vývoj, sociální role a typy moderního státu; základní principy, vývoj, funkce a nástroje sociální politiky; ideové zdroje a hodnoty moderní společnosti zakládající moderní sociální politiky.
3. Obec jako přímý vykonavatel sociální politiky
 - a) obecní úřad, státní správa, samospráva, rozdělení kompetencí
 - b) řešení bytové politiky z úrovně obce
 - c) řešení školské politiky z úrovně obce
4. Rovné příležitosti žen a mužů
 - a) ženské hnutí a feminismus v historii a současnosti, ve světě a u nás
 - b) gender mainstreaming
 - c) domácí násilí, jeho druhy, současné možnosti a způsoby řešení v české republice
5. Chudoba a sociální vyloučení v sociální politice - koncepty chudoby, příčiny chudoby, nástroje a měření chudoby, Laekenské indikátory chudoby a sociální exkluze
6. Společnost zaměstnání a krize sociálního státu, nezaměstnanost – geneze a vývoj nezaměstnanosti, příčiny a druhy nezaměstnanosti, trh práce v ČR, důsledky nezaměstnanosti pro jedince, zabezpečení v nezaměstnanosti.
7. Sociální zabezpečení – vymezení, determinanty, koncepce, typy sociálních institucí, základní sociální události; sociální pojištění, sociální podpora, sociální pomoc, zabezpečení ve stáří
8. Zdravotní politika – systémy zdravotních služeb, transformace zdravotní péče v ČR, sociální determinanty zdraví
9. Rodinná politika – vymezení a typy rodinné politiky, rodinné chování u nás a v Evropě, rysy rod. pol. v ČR a v evropských zemích
10. Bytová politika – nástroje bytové politiky, modely bytových systémů, transformace bytové politiky.
11. Vzdělávací politika – vývoj vzdělanosti, veřejné a soukromé vzdělávací instituce, principy a problémy vzdělávací politiky, vzdělání u nás a v Evropě
12. Krize státně sociální politiky: ekonomické, politické, demografické a ideové příčiny krize sociálního státu, nové podoby sociálního vyloučení a sociálních rizik

Povinná literatura na: is.muni.cz

24.3. 2007

Kapr, Koukola: Pacient: Revoluce v poskytování péče - kap.B, C, str. 51-61

Salecl, Renata. *Moje tělo moje věc. Respekt 10/2007*
Moravec, Štěpán: *Nástin problematiky soc. vyloučení romských populací, odd. II, 1. kap. –
Bydlení a vznik sociálně vyloučených lokalit, str. 27-40*

13.4. 2007

Gregor, David: *Vzdělanostní nerovnosti v teoretické reflexi, str. 31-40*
Keller, Jan: *Soumrak sociálního státu, kap. 2 Problémy sociálního státu*
Hudalla, Aneke. *Všichni na nočník. Respekt 10/2007*

Zakončení kurzu: zkouška – písemný vědomostní test – předpokládají se znalosti čerpané z přednášek, povinné a doporučené literatury.

Seznam povinné literatury:

Kapr, J., B. Koukola, 1998. *Pacient: Revoluce v poskytování péče*. Praha: Slon. ISBN 80-85850-49-4
Keller J. 2005. *Soumrak sociálního státu*. Praha: Slon. ISBN 80-86429-41-5
Moravec Š. 2006. „Nástin problému sociálního vyloučení romské populace“. Pp. 11-69 in *Romové v osidlech sociálního vyloučení*, ed by T. Hirt a M. Jakoubek. Plzeň: Aleš Čeněk.
Gregor D. 2006. „Vzdělanostní nerovnosti v teoretické reflexi“. Pp. 21-40 in *Nerovné šance na vzdělání*, P. Matějů, Straková et al. Praha: Academia

Doporučená literatura ke studiu:

Večeřa, M. 1996. *Sociální stát. Východiska a přístupy*. Praha: Slon. ISBN 80-85850-16-8
Krebs, V., Durdisová, J., Poláková, O., Žižková, J. 1997. *Sociální politika*. Praha: Codex. ISBN 80-85963-33-7
Mareš, P. 1998. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha. Slon.
Munková, G. a kol. 2004. *Sociální politika v evropských zemích*. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 80-246-0780-8
Keller, J. 2005. *Soumrak sociálního státu*. Praha: Sociologické nakladatelství.
Musil, L. (ed.) 1996. *Vývoj sociálního státu v Evropě: čítanka z historie moderní evropské sociální politiky*. Brno: Doplněk.
Arnoldová, A. 2000, 2001. *Vybrané kapitoly ze sociálního zabezpečení. I. a II. část*. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 80-246-0092-7, ISBN 80-246-0197-4.
Dahrendorf, R. 1991. *Moderný sociální konflikt*. Bratislava: Archa.
Zákon č. 128/2000 Sbírky - o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
Rektořík, Jiří a kol.: *Příručka pro zastupitele měst a obcí*, Ekonomicko- správní fakulta MU, Brno 1998
Příručka člena zastupitelstva obce, *Vzdělávací centrum pro veřejnou správu ČR* Praha 2002
Voňková, J., Huňková, M.: *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*, ProFem, Praha 2004
Wichterich, Ch.: *Globalizovaná žena*, ProFem, Praha 2000
Murray Ch. 1998. *Příliš mnoho dobra*. Praha: Sociologické nakladatelství. ISBN 80-85850-55-9

Internetové odkazy:

<http://www.mpsv.cz> - Ministerstvo práce sociálních věcí
<http://www.vupsv.cz> - Výzkumný ústav práce sociálních věcí – publikace, statistiky
<http://www.noviny-mpsv.cz> -- také poradna
<http://www.neziskovky.cz>
<http://feminismus.cz/kormidlo.shtml> - vyhledávač odkazů webových stránek s tematikou gender, ženská práva, rovné příležitosti v českém internetu